

RECHTSPRAAK EUROPA

NIEUWSBRIEF VAN HET GERECHTSHOF AMSTERDAM no. 2
(februari 2012)

IN ÉÉN [KLIK](#) VERBONDEN MET EUROPA

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de GCE (Gerechtscoördinator Europees recht) van het gerechtshof Amsterdam. U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u hebt aangegeven deze te willen ontvangen of omdat iemand deze nieuwsbrief heeft doorgestuurd aan u.

De nieuwsbrief bevat een overzicht van de afgelopen maand van de rechtspraak van het Gerecht en het Hof van Justitie van de EU (arresten en conclusies) en van het Europees Hof voor de rechten van de mens.

De redactie stelt zo zorgvuldig mogelijk de gegevens voor deze nieuwsbrief samen. Zij aanvaardt echter geen aansprakelijkheid voor eventuele foutieve informatie noch voor het gebruik van deze informatie en eventuele nadelige gevolgen daarvan.

Kernredactie: [Marc de Werd](#) (GCE) en [Roel Andrea](#) (redactiesecretaris).

Copyright © 2012 MdW/gerechtshof Amsterdam – Verdere verspreiding voor niet-commercieel gebruik toegestaan mits met bronvermelding. Alle rechten overigens voorbehouden.

Volg rechtspraak EUROPA op twitter: [@rechtspraakEU](#)

INHOUDSOPGAVE

1. FACT FREE POLITICS (COMMENTAAR)

2. RECHTSPRAAK GERECHT EN HOF VAN JUSTITIE EUROPESE UNIE

- AANBESTEDING
- FINANCIËLE BELANGEN EUROPESE UNIE
- FISCALE BEPALINGEN
- GEMEENSCHAPPELIJK BUITENLANDS EN VEILIGHEIDSBELEID
- HANDELSPOLITIEK
- INSOLVENTIE
- INTELLECTUELE EIGENDOM
- LANDBOUW
- MEDEDINGING
- SOCIALE POLITIEK
- VREEMDELINGEN

3. RECHTSPRAAK EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

- RECHT OP LEVEN (ART. 2)
- VERBOD VAN FOLTERING (ART. 3)
- RECHT OP VRIJHEID EN VEILIGHEID (ART. 5)
- RECHT OP EEN EERLIJK PROCES (ART. 6)
- FAMILIELEVEN/PRIVACY (ART. 8)
- VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING (ART. 11)
- RECHT OP EEN DAADWERKELIJK RECHTSMIDDEL (ART. 13)
- ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSINGEN (ART. 35)
- MINNELIJKE SCHIKKING (ART. 39)

4. COMMENTAREN

5. NUTTIGE LINKS

6. ARCHIEF NIEUWSBRIEVEN VAN DE GCE

FACT FREE POLITICS

De uitspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens van 17 januari jl., over de uitlevering van Abu Qatada, is politiek slecht gevallen in het Verenigd Koninkrijk. Volgens het Hof is uitlevering van deze vermeende terrorist, die banden zou hebben met Al-Qaeda, in strijd met artikel 3 EVRM (verbod van foltering). De Britse regering reageerde furieus. "Protecting a country from terrorism is one of the most important tasks for any government", aldus premier David Cameron. Er was al langer onvrede in het VK over de bemoeizucht van Straatsburg. Net als in Rusland, Turkije, Italië en ook in Nederland.

Afgelopen week reisde Cameron af naar Straatsburg. Hij benadrukte in een speech voor de Raad van Europa dat het Hof géén vierde feitenrechter moet willen zijn:

"because there has already been a first hearing in a court, a second one in an appeal court, and a third in a supreme or constitutional court. In effect that gives an extra bite of the cherry to anyone who is dissatisfied with a domestic ruling, even where that judgement is reasonable, well-founded, and in line with the Convention. Quite simply, the Court has got to be able to fully protect itself against spurious cases when they have been dealt with at the national level."

Steeds opnieuw probeert de nieuwe – Britse - president van het Hof, Sir Nicolas Bratza, de kritiek met argumenten te weerleggen. Dat zou ook niet moeilijk moeten zijn. De rechtspraak van het Hof betreft doorgaans – ernstige – schendingen van mensenrechten. Wie het lukt de maandelijkse stroom uitspraken van het Hof bij te houden zal dat erkennen (zie ook het jaarverslag 2011 van het Hof).

Maar de tikken die het mensenrechtenhof uitdeelt komen hard aan bij de oude leden van de Raad van Europa, die denken de boel op orde te hebben. In Italië bijvoorbeeld viel afgelopen maand de zaak Di Sarno niet goed; is het ophalen van huisvuil in Napels nu óók al een mensenrecht, vragen critici daar schamper.

En twee weken geleden werd de Nederlandse minister van Vreemdelingenzaken - en in diens kielzog de Haagse rechtbank – 'Extreem formalisme' verweten in een vreemdelingenzaak. 'Vreemdelingenpesten' heet het ook wel in een commentaar. (Inmiddels vindt ook A-G Yves Bot van het andere - EU- Hof dat de leges voor gezinshereniging in Nederland in strijd is met het EU-recht onevenredig hoog zijn.)

Vaak leidt kritiek van politici op rechters tot een pleidooi om méér invloed op rechters. Ook premier Cameron heeft aangekondigd de wijze van benoeming van rechters in het Hof te willen herzien. Hofpresident Bratza waarschuwt er deze keer voor de onafhankelijkheid en het gezag van het Hof niet te ondermijnen; kritiek, die soms terecht is, moet gebaseerd zijn "on reasoned argument rather than emotion and exaggeration."

Ironisch genoeg heeft juist het Hof zelf in zijn arresten steeds benadrukt dat politici zich verre van rechtspraak moeten houden. Het valt te hopen dat het Hof nu zelf de rug weet recht te houden. En dat er een einde komt aan *fact free politics* in sommige lidstaten.

dW

2. RECHTSPRAAK GERECHT EN HOF VAN JUSTITIE EUROPESE UNIE

RECHTSPRAAK

LUXEMBURG

AANBESTEDING

CONCLUSIE – 19 januari 2012 – Zaak C-615/10 - Insinööritoimisto InsTiimi – conclusie

Overheidsopdrachten voor leveringen – Artikel 10 van richtlijn 2004/18/EG – Artikel 296 EG – Bescherming van wezenlijke veiligheidsbelangen van lidstaat – Handel in oorlogsmateriaal – Goederen aangekocht door aanbestedende overheidsdienst voor specifiek militaire doeleinden, waarvoor echter een vrijwel soortgelijke gebruiksmogelijkheid in de civiele sfeer bestaat – Draaitafelinstallatie voor elektromagnetische metingen

A-G: Een zaak die volgens de aanbestedende dienst een specifiek militaire bestemming heeft, maar objectief gezien niet essentieel verschilt van soortgelijke in de civiele sector gebruikte zaken, kan niet met een beroep op artikel 296, lid 1, sub b, EG, juncto artikel 10 van richtlijn 2004/18/EG aan de in die richtlijn voorziene aanbestedingsprocedures worden onttrokken.

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

FINANCIËLE BELANGEN EUROPESE UNIE

CONCLUSIE – 26 januari 2012 – Zaak C-564/10 - Pfeifer & Langen – conclusie

Bescherming van financiële belangen van Europese Unie – Verjaringstermijn voor vorderingen tot betaling van rente die volgens nationale recht naast terugbetaling van ten onrechte ontvangen steun is verschuldigd – Uitlegging en toepassing van artikel 3 van verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95

A-G: Indien als gevolg van een onregelmatigheid een wederrechtelijk voordeel wordt verkregen, beheerst de periode van vier jaar waarin is voorzien bij artikel 3, lid 1, van verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, de verjaringstermijn voor krachtens het nationale recht ingestelde rentevorderingen. Voor de toepassing van artikel 3, lid 3, van verordening nr. 2988/95 moeten nationale regels die voorzien in een verlenging van de verjaringstermijn in aanmerking worden genomen bij elke vergelijking met de algemene verjaringstermijn van vier jaar waarin is voorzien bij artikel 3, lid 1, teneinde de duur van de verjaringstermijn voor rentevorderingen vast te stellen.

Aangezien verordening nr. 2988/95 niet specificeert wanneer de verjaringstermijn voor rentevorderingen ingaat in geval van onregelmatigheden als bedoeld in de eerste of de tweede alinea van artikel 3, lid 1, behouden de

lidstaten de mogelijkheid om nationale regels toe te passen om te bepalen wanneer de verjaringstermijn voor dergelijke vorderingen ingaat.

De verjaringstermijn bedoeld in de derde alinea van artikel 3, lid 1, van verordening nr. 2988/95 wordt gestuit tot de einduitspraak in gerechtelijke procedures waarmee wordt opgekomen tegen hoofdbeslissingen die zelf de verplichting om rente te betalen vaststellen.

TERUG NAAR [INHOUDSOPGAVE](#)

FISCALE BEPALINGEN

CONCLUSIE – 12 januari 2012 – Zaak C-443/09 - Grillo Star Fallimento – conclusie

Richtlijn 2008/7/EG – Indirecte belastingen op bijeenbrengen van kapitaal – Jaarlijkse bijdrage aan lokale kamers van koophandel

A-G: Artikel 5, lid 1, sub c, van richtlijn 2008/7/EG betreffende de indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal staat niet in de weg aan een jaarlijkse bijdrage aan een kamer van koophandel, die elke in het ondernemingsregister ingeschreven onderneming moet betalen en die samenhangt met de inschrijving van de kapitaalvennootschap als voorwaarde voor de voortzetting van een activiteit, wanneer de inschrijving van de onderneming en niet de inschrijving van de kapitaalvennootschap die eigenaar van de onderneming is, aanknopingspunt voor die bijdrage is. Het staat de lidstaten vrij om voor dit doel ook vennootschappen die slechts voorbereidende activiteiten met het oog op de eigenlijke bedrijfsactiviteit uitoefenen, als onderneming te beschouwen.

&

CONCLUSIE – 12 januari 2012 – Zaak C-591/10 - Littlewoods Retail Ltd – conclusie

Terugbetaling van in strijd met het Unierecht geïnde btw – Betaling van rente – Enkelvoudige rente – Samengestelde rente – Procedurele autonomie van de lidstaten – Doeltreffendheidsbeginsel – Gelijkwaardigheidsbeginsel

A-G: De belastingplichtige die te veel btw heeft betaald welke door de lidstaat in strijd met de voorwaarden van de Unierechtelijke btw-regels is geïnd, heeft krachtens het Unierecht recht op terugbetaling van de in strijd met het Unierecht geïnde btw alsmede recht op vergoeding van rente over de terug te betalen hoofdsom. De vraag of over de terug te betalen hoofdsom „enkelvoudige rente” of veeleer „samengestelde rente” dient te worden vergoed, heeft betrekking op regels inzake de uitoefening van de uit het Unierecht voortvloeiende aanspraak op rente, die door de lidstaten met inachtneming van het doeltreffendheids- en het gelijkwaardigheidsbeginsel dienen te worden vastgesteld.

Voor zover de verwijzende rechter tot de conclusie komt dat de in het hoofdgeding litigieuze regels inzake de vergoeding van rente over in strijd met het Unierecht geïnde btw minder gunstig zijn dan die voor gelijksoortige nationale rente-aanspraken en dat derhalve sprake is van schending van het gelijkwaardigheidsbeginsel, is hij gehouden de nationale bepalingen in die zin uit te leggen en toe te passen dat over de in strijd met het Unierecht geïnde btw rente wordt vergoed volgens de gunstigere regels die gelden voor gelijksoortige nationale aanspraken.

&

ARREST – 26 januari 2012 – Zaak C-218/10 – ADV Allround – arrest

Btw – Zesde richtlijn – Artikelen 9, 17 en 18 – Bepaling van plaats van dienstverrichting – Begrip ‚beschikbaar stellen van personeel’ – Zelfstandigen – Noodzaak van zelfde beoordeling van dienstverrichting ten aanzien van dienstverrichter en dienstontvanger

Hof: Artikel 9, lid 2, sub e, zesde streepje, van de Zesde richtlijn (77/388/EEG) van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting – Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag, moet aldus worden uitgelegd dat de in deze bepaling vervatte term „het beschikbaar stellen van personeel” ook betrekking heeft op het beschikbaar stellen van zelfstandigen, die niet in loondienst werkzaam zijn bij de dienstverrichter.

Artikel 17, leden 1, 2, sub a, en 3, sub a, en artikel 18, lid 1, sub a, van de Zesde richtlijn (77/388) moeten aldus worden uitgelegd dat lidstaten niet ertoe verplicht zijn om in hun intern procedurerecht in maatregelen te voorzien opdat de belastbaarheid van en de belastingplicht voor een dienst bij de dienstverrichter en de dienstafnemer op coherente wijze worden beoordeeld, ook indien voor elk van hen een verschillende belastingdienst bevoegd is. Evenwel verplichten deze bepalingen de lidstaten ertoe om de nodige maatregelen te

nemen om de juiste heffing van de belasting over de toegevoegde waarde en de eerbiediging van het beginsel van fiscale neutraliteit te verzekeren.

&

ARREST – 26 januari 2012 – Zaak C-588/10 – Kraft Foods Polska – arrest

Fiscale bepalingen – Btw – Richtlijn 2006/112/EG – Artikel 90, lid 1 – Prijsverlaging nadat handeling is verricht – Nationale wettelijke regeling die voor verlaging van maatstaf van heffing als voorwaarde stelt dat leverancier van goederen of diensten in het bezit is van bevestiging van ontvangst van corrigerende factuur door afnemer van goederen en diensten – Beginsel van neutraliteit van btw – Evenredigheidsbeginsel

Hof: Een vereiste dat de verlaging van de maatstaf van heffing, zoals die in een oorspronkelijke factuur is vastgesteld, ervan afhankelijk stelt dat de belastingplichtige in het bezit is van een bevestiging van ontvangst van de corrigerende factuur door de afnemer van de goederen of diensten, valt onder het begrip „voorwaarde” bedoeld in artikel 90, lid 1, van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde.

Het beginsel van neutraliteit van de belasting over de toegevoegde waarde en het evenredigheidsbeginsel verzetten zich in principe niet tegen een dergelijk vereiste. Indien evenwel blijkt dat het voor de belastingplichtige – als leverancier van goederen of diensten – onmogelijk of uiterst moeilijk is om binnen een redelijke termijn een dergelijke ontvangstbevestiging te verkrijgen, kan hem niet de mogelijkheid worden ontzegd om met andere middelen ten aanzien van de nationale belastingdiensten het bewijs te leveren, enerzijds, dat hij – in de concrete omstandigheden van de zaak – de nodige inspanningen heeft geleverd om zich ervan te vergewissen dat de afnemer van de goederen of diensten de corrigerende factuur in zijn bezit heeft gekregen en daarvan kennis heeft genomen, en anderzijds, dat de betrokken handeling daadwerkelijk overeenkomstig de voorwaarden van deze corrigerende factuur is verricht.

TERUG NAAR [INHOUDSOPGAVE](#)

GEMEENSCHAPPELIJK BUITENLANDS EN VEILIGHEIDSBELEID

CONCLUSIE – 31 januari 2012 – Zaak C-130/10 - Parlement / Raad – conclusie

Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid – Verordening (EG) nr. 881/2002 – Verordening (EU) nr. 1286/2009 – Beperkende maatregelen tegen personen en entiteiten die banden hebben met Usama bin Laden, het Al-Qa’idaneetwerk en de Taliban – Bevrozing van tegoeden en andere financiële middelen – Keuze van rechtsgrondslag – Artikelen 75 en 215 VWEU – Inwerkingtreding Verdrag van Lissabon – Overgangsbepalingen – Gemeenschappelijke standpunten en besluiten GBVB – Gezamenlijk voorstel van hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en Commissie

Op 16 januari 2002 nam de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties Resolutie 1390 aan. Deze resolutie zette uiteen welke maatregelen genomen moesten worden tegen Osama bin Laden, leden van Al-Qaeda en de Taliban en andere gerelateerde individuen en groepen. Naar aanleiding hiervan heeft de Raad van de Europese Unie verordening 881/2002 aangenomen. Die verordening verbood onder meer de export van bepaalde goederen en diensten naar Afghanistan en voorzag in een uitbreiding van de bevrozing van tegoeden. Verordening 1286/2009 amendeert verordening 881/2002. Het Europees Parlement vordert echter vernietiging van deze verordening wegens het gebruik van een verkeerde rechtsbasis.

A-G: geeft het Hof in overweging het beroep te verwerpen, en het Europees Parlement te verwijzen in de kosten.

TERUG NAAR [INHOUDSOPGAVE](#)

HANDELSPOLITIEK

CONCLUSIE – 19 januari 2012 – Zaak C-337/09 - Raad / Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group – conclusie

Hogere voorziening – Gemeenschappelijke handelspolitiek – Dumping – Artikel 2, lid 7, sub b en c, van verordening (EG) nr. 384/96 – Landen zonder markteconomie – Status van onder marktvoorwaarden opererende bedrijven („mb-status”) – Invoer van glyfosaat uit Volksrepubliek China

A-G: geeft het Hof in overweging de hogere voorziening af te wijzen.

INSOLVENTIE

CONCLUSIE – 26 januari 2012 – Zaak C-527/10 - ERSTE Bank Hungary – conclusie

Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Insolventieprocedures – Toepassing in tijd van verordening (EG) nr.1346/2000 – Internationale bevoegdheid – Vorderingen die rechtstreeks uit insolventieprocedure voortvloeien en nauw daarmee samenhangen – Toepasselijk recht – Zakelijke rechten van derden – Niet-ontvankelijkheid van verzoek om prejudiciële beslissing

A-G: geeft het Hof in overweging te verklaren dat het niet bevoegd is om uitspraak te doen over de prejudiciële vraag van de Legfelsőbb Bíróság.

TERUG NAAR [INHOUDSOPGAVE](#)

INTELLECTUELE EIGENDOM

ARREST – 31 januari 2012 – Zaak T-378/09 – Spar / OHMI - Spa Group Europe (SPA GROUP) – arrest

Gemeenschapsmarke – Widerspruchsverfahren – Anmeldung der Gemeinshaftswortmarke SPA GROUP – Ältere nationale Bildmarken SPAR – Relatives Eintragungshindernis – Keine Verwechslungsgefahr – Keine Ähnlichkeit der Zeichen – Art. 8 Abs. 1 Buchst. b der Verordnung (EG) Nr. 207/2009

In 2004 heeft de SPA Group Europe een verzoek ingediend tot registratie van "SPA GROUP" als woordmerk. SPAR heeft hiertegen bezwaar gemaakt, wegens verwarringsgevaar tussen haar eigen merken en dat van de SPA Group. Dit bezwaar is verworpen door het Merkenbureau. SPAR vraagt het Gerecht om deze beslissing van het Merkenbureau te vernietigen.

&

ARREST – 25 januari 2012 - zaak T-332/10 - Viaguara S.A. v OHIM - persbericht - arrest

Het merk "VIAGUARA" kan niet als gemeenschapsmerk worden geregistreerd voor energy- en alcoholhoudende dranken

Hof: The General Court concludes that Viaguara S.A., by using a mark similar to the earlier mark, is attempting to ride on the coat-tails of that mark in order to benefit from its power of attraction, its reputation and its prestige, and to exploit, without paying any financial compensation, the marketing effort expended by the proprietor of that mark in order to create and maintain its image, to promote its own products. Therefore, the advantage resulting from such use must be considered to be an advantage that has been unfairly taken of the distinctive character or the repute of the mark Viagra.

&

CONCLUSIE – 26 januari 2012 – Gevoegde zaken C-90/11 + C-91/11 – Strigl en Securvita – conclusie

Merken – Richtlijn 2008/95/EG – Weigerings- of nietigheidsgronden van artikel 3, lid 1, sub b en c – Verordening (EG) nr. 207/2009 – Absolute weigeringsgronden van artikel 7, lid 1, sub b en c – Woordmerk bestaande uit beschrijvende woordcombinatie en lettercombinatie die afzonderlijk beschouwd niet-beschrijvend is en die overeenstemt met beginletters van woorden van deze woordcombinatie – Beschrijvend karakter – Onderscheidend vermogen – Beoordelingscriteria – Vrijhoudingsbehoefte – Onderscheidende functie van merk

A-G: Een woordmerk dat bestaat uit de nevenschikking van een beschrijvende woordcombinatie en een lettercombinatie die afzonderlijk beschouwd niet-beschrijvend is, overeenstemt met de beginletters van de woorden van de woordcombinatie en daardoor door het relevante publiek wordt waargenomen als een afkorting van deze woordcombinatie, en dat in zijn geheel beschouwd dus kan worden opgevat als een combinatie van beschrijvende benamingen of afkortingen die elkaars betekenis verduidelijken, moet worden getoetst aan de weigerings- of vernietigingsgrond van artikel 3, lid 1, sub b, van richtlijn 2008/95/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2008 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der lidstaten, en niet aan de weigerings- of nietigheidsgrond van artikel 3, lid 1, sub c, van deze richtlijn, aangezien een dergelijk merk niet uitsluitend uit beschrijvende tekens of benamingen bestaat.

ARREST – 19 januari 2012 – Zaak C-53/11 P – BHIM / Nike International – arrest

Hogere voorziening – Gemeenschapsmerk – Verordening (EG) nr. 40/94 – Artikel 58 – Verordening (EG) nr. 2868/95 – Regels 49 en 50 – Woordmerk R10 – Oppositie – Cessie – Ontvankelijkheid van beroep – Begrip, persoon die beroep kan instellen – Toepasselijkheid van richtsnoeren voor BHIM

&

CONCLUSIE – 17 januari 2012 – Zaak C-510/10 - DR en TV2 Danmark – conclusie

Auteursrecht en naburige rechten – Richtlijn 2001/29/EG – Artikel 5, lid 2, sub d – Voorwaarden voor een uitzondering op het reproductierecht – Tijdelijke opnamen van werken, gemaakt door omroeporganisaties met hun eigen middelen ten behoeve van hun eigen uitzendingen – Omroeporganisatie die bij externe en onafhankelijke televisieproducenten opnamen heeft laten maken ten behoeve van haar eigen uitzendingen

&

ARREST – 19 januari 2012 – Zaak T-103/11 P – Shang/BHIM (Justing) – arrest

Gemeenschapsmerk – Jeans - Aanvraag voor gemeenschapsbeeldmerk Justing – Ouder nationaal beeldmerk JUSTING – Aanspraak op anciënniteit van ouder nationaal merk – Geen gelijke tekens – Artikel 34 van verordening (EG) nr. 207/2009

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

LANDBOUW

CONCLUSIE – 19 januari 2012 – Zaak C-59/11 - Association Kokopelli – conclusie

Landbouw – Geldigheid – Richtlijn 2002/55/EG – Groente – Handel in zaaizaad – Verbod om zaaizaad in de handel te brengen van rassen die niet officieel zijn toegelaten en in de rassenlijst zijn opgenomen – Internationaal Verdrag inzake plantgenetische hulpbronnen voor voeding en landbouw – Evenredigheidsbeginsel – Vrijheid van ondernemerschap – Verkeer van goederen – Gelijke behandeling

A-G: Het in artikel 3, lid 1, van richtlijn 2002/55/EG vastgestelde verbod om zaaizaad van rassen te verkopen die niet aantoonbaar onderscheidbaar, bestendig en voldoende homogeen zijn, noch in voorkomend geval voldoende cultuur- en gebruikswaarde hebben, is ongeldig wegens schending van het evenredigheidsbeginsel, de vrijheid van ondernemerschap van artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, het vrij verkeer van goederen van artikel 34 VWEU en het gelijkheidsbeginsel van artikel 20 van het Handvest.

Bij de beoordeling van het prejudiciële verzoek is daarentegen niet gebleken van feiten of omstandigheden die de geldigheid van de overige bepalingen van richtlijn 2002/55/EG alsmede van richtlijn 98/95/EG, richtlijn 2002/53/EG en richtlijn 2009/1454/EG kunnen aantasten.

&

ARREST – 19 januari 2012 – Zaak C-392/10 – Suiker Unie – arrest

Verordening (EG) nr. 800/1999 – Artikel 15, leden 1 en 3 – Landbouwproducten – Stelsel van uitvoerrestituties – Gedifferentieerde uitvoerrestitutie – Voorwaarden voor toekenning – Invoer van product in derde land van bestemming – Betaling van invoerrechten

Suiker Unie GmbH - Zuckerfabrik Anklam is de rechtsopvolger van Firma DANISCO Zucker GmbH ("Firma D."). Op 16 mei 2003 heeft Firma D. bij het Hauptzollamt Stralsund de uitvoer van 23.000 kilo witte suiker naar Litouwen aangegeven. Zij heeft hierbij verzocht om betaling van een voorschot op de uitvoerrestitutie. Het Hauptzollamt heeft dit voorschot betaald. De witte suiker werd in Litouwen in frisdranken verwerkt en vervolgens naar Letland en Estland uitgevoerd. Het Hauptzollamt heeft daarom bij wijzigingsbeschikking de bij wijze van voorschot betaalde uitvoerrestitutie, vermeerderd met 10 %, voor een totaal van 12.180,18 EUR teruggevorderd op grond dat de witte suiker niet in Litouwen in het vrije verkeer was gebracht en daarom niet was voldaan aan de voorwaarden voor een gedifferentieerde restitutie. Suiker Unie heeft bij de Duitse rechter beroep ingesteld tegen deze beschikking. Het Finanzgericht Hamburg vraagt of er in deze omstandigheden is voldaan aan de voorwaarde voor toekenning van een gedifferentieerde restitutie.

Hof: Suiker Unie GmbH - Zuckerfabrik Anklam is de rechtsopvolger van Firma DANISCO Zucker GmbH ("Firma D."). Op 16 mei 2003 heeft Firma D. bij het Hauptzollamt Stralsund de uitvoer van 23.000 kilo witte suiker naar Litouwen aangegeven. Zij heeft hierbij verzocht om betaling van een voorschot op de uitvoerrestitutie. Het Hauptzollamt heeft dit voorschot betaald. De witte suiker werd in Litouwen in frisdranken verwerkt en vervolgens naar Letland en Estland uitgevoerd. Het Hauptzollamt heeft daarom bij wijzigingsbeschikking de bij wijze van voorschot betaalde uitvoerrestitutie, vermeerderd met 10 %, voor een totaal van 12.180,18 EUR teruggevorderd op grond dat de witte suiker niet in Litouwen in het vrije verkeer was gebracht en daarom niet was voldaan aan de voorwaarden voor een gedifferentieerde restitutie. Suiker Unie heeft bij de Duitse rechter beroep ingesteld tegen deze beschikking. Het Finanzgericht Hamburg vraagt of er in deze omstandigheden is voldaan aan de voorwaarde voor toekenning van een gedifferentieerde restitutie.

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

MEDEDINGING

CONCLUSIE – 12 januari 2012 – Gevoegde zaken C-628/10 P en C-14/11 P – Alliance One International en Standard Commercial Tobacco / Commissie + Commissie / Alliance One International e.a. - conclusie

Hogere voorziening – Mededinging – Mededingingsregelingen – Artikel 81 EG – Artikel 23 van verordening (EG) nr. 1/2003 – Spaanse markt voor ruwe tabak – Prijsvaststelling en marktverdeling – Aansprakelijkheid van moedermaatschappij voor inbreuken op mededingingsregels door haar dochteronderneming – Criteria voor toerekening van inbreuken binnen een groep van ondernemingen – Grenzen van beoordelingsbevoegdheid van Commissie bij de oplegging van geldboeten – Beginsel van gelijke behandeling – Verbod van discriminatie van karteldeelneemers door de Commissie – Motiveringsplicht – Verbod om in de loop van geding de motivering van de boetebeschikking aan te vullen

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

SOCIALE POLITIEK

CONCLUSIE – 12 januari 2012 – Zaak C-415/10 - Meister – conclusie

Sociale politiek – Gelijke behandeling in arbeid en beroep – Bewijslast – Recht van persoon wiens sollicitatie voor betrekking in particuliere onderneming is afgewezen om alle inlichtingen met betrekking tot selectieprocedure te ontvangen om eventuele discriminatie te kunnen aantonen – Feit dat op discriminatie kan wijzen – Rechtsgevolgen van ontbreken van informatieverstrekking door werkgever

A-G: Noch artikel 8, lid 1, van richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming, noch artikel 10, lid 1, van richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep, noch artikel 19, lid 1, van richtlijn 2006/54/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2006 betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke kansen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen in arbeid en beroep, mag aldus worden uitgelegd dat een sollicitant bij afwijzing van zijn sollicitatie van de werkgever moet kunnen verlangen dat hij hem meedeelt of hij een andere sollicitant in dienst heeft genomen en, zo ja, aan de hand van welke criteria, zelfs wanneer deze sollicitant blijkt aannemelijk te maken dat hij voldoet aan de voorwaarden van de door de werkgever geplaatste personeelsadvertentie.

Volgens artikel 8, lid 1, van richtlijn 2000/43, artikel 10, lid 1, van richtlijn 2000/78 en artikel 19, lid 1, van richtlijn 2006/54 mag de verwijzende rechter bij de beoordeling van de houding van een werkgever die weigert de door een niet-gekozen sollicitant gevraagde informatie te verstrekken over de uitkomst van de selectieprocedure en de criteria aan de hand waarvan de werkgever een van de kandidaten voor deze functie heeft geselecteerd, niet alleen rekening houden met het uitblijven van een antwoord van de werkgever, maar moet hij dit integendeel in de ruimere feitelijke context zien. Dienaangaande kan de verwijzende rechter rekening houden met factoren als het kennelijk toereikende kwalificatieniveau van de sollicitant, het feit dat deze sollicitant niet is uitgenodigd voor een gesprek, en de eventuele aanhoudende weigering van de werkgever om deze sollicitant uit te nodigen indien hij voor dezelfde functie een tweede selectieprocedure heeft georganiseerd.

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

ARREST – 24 januari 2012 – Zaak C-282/10 – Dominguez – persbericht - arrest

Sociale politiek – Richtlijn 2003/88/EG – Artikel 7 – Recht op jaarlijkse vakantie met behoud van loon – In nationale bepaling gestelde voorwaarde voor ontstaan van recht – Afwezigheid van werknemer – Duur van recht op vakantie afhankelijk van aard van afwezigheid – Met richtlijn 2003/88 strijdige nationale regeling – Rol van nationale rechter

Mevrouw Dominguez werkt sinds 1987 voor het Centre Informatique du Centre Ouest Atlantique. Als gevolg van een ongeluk heeft zij tussen 3 november 2005 en 7 januari 2007 niet kunnen werken. Ze heeft voor de Franse rechter 22,5 vakantiedagen gevraagd of een daarmee corresponderende financiële compensatie. In het geding is of, en eventueel in welke omvang, de werkgever verplicht is tot betaling van een financiële vergoeding voor de jaarlijkse vakantie die zij als gevolg van een ongeval niet kan opnemen. Het Hof wordt gevraagd naar de verenigbaarheid van de Franse nationale wetgeving met het Unierecht.

Hof: De richtlijn betreffende de organisatie van de arbeidstijd staat in de weg aan nationale bepalingen op grond waarvan de werknemer slechts recht heeft op jaarlijkse vakantie met behoud van loon indien hij minimaal tien dagen daadwerkelijk heeft gewerkt. Dat recht mag de werknemer niet worden ontnomen wanneer hij met volgens de regels voorgeschreven ziekteverlof is, ongeacht of dat het geval is wegens ziekte of een ongeval op de arbeidsplaats of elders.

&

ARREST – 26 januari 2012 – Zaak C-586/10 – Küçük – persbericht - arrest

Sociaal beleid – Richtlijn 1999/70/EG – Clausule 5, punt 1, sub a, van de raamovereenkomst inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd – Opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd – Objectieve redenen die vernieuwing van dergelijke overeenkomsten kunnen rechtvaardigen – Nationale regeling op basis waarvan gebruik van overeenkomsten voor bepaalde tijd in geval van tijdelijke vervanging gerechtvaardigd is – Permanente of terugkerende behoefte aan vervangend personeel – Inaanmerkingneming van alle omstandigheden van vernieuwing van opeenvolgende overeenkomsten voor bepaalde tijd

Na haar opleiding tot rechterlijk ambtenaar was mevrouw Küçük van 2 juli 1996 tot en met 31 december 2007 in dienst bij het Land Nordrhein-Westfalen. Zij werkte doorlopend als rechterlijk ambtenaar bij de dienst civiele procedure van het Amtsgericht Köln. De overeenkomsten voor bepaalde tijd werden steeds gesloten omdat een van de voor onbepaalde tijd in dienst zijnde rechterlijke ambtenaren tijdelijk met verlof was. Door het sluiten van de arbeidsovereenkomsten werd beoogd de afwezige ambtenaren te vervangen. Partijen twisten nu over het bestaan van een arbeidsverhouding. Het Hof moet oordelen over de vraag of het met het Unierecht verenigbaar is dat als objectieve reden tot rechtvaardiging van de herhaalde beperking van de duur van arbeidsverhoudingen wordt aangevoerd dat de werknemer steeds voor bepaalde tijd in dienst wordt genomen om een tijdelijke afwezige vaste werknemer te vervangen, dan wel of de werkgever bij indienstneming verder moet kijken dan het concrete geval van vervanging.

Hof: Clausule 5, punt 1, sub a, van de op 18 maart 1999 gesloten raamovereenkomst inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, die is opgenomen in de bijlage bij richtlijn 1999/70/EG van de Raad van 28 juni 1999 betreffende de door het EVV, de UNICE en het CEEP gesloten raamovereenkomst inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, moet aldus worden uitgelegd dat de in een nationale regeling als die in het hoofdgeding vermelde reden van de tijdelijke behoefte aan vervangend personeel in beginsel een objectieve reden in de zin van deze clausule kan vormen. De enkele omstandigheid dat een werkgever op terugkerende of zelfs permanente wijze gebruik moet maken van tijdelijk vervangend personeel en dat die behoefte aan vervanging ook kan worden opgevangen door werknemers voor onbepaalde tijd in dienst te nemen, betekent niet dat er geen sprake is van een objectieve reden in de zin van clausule 5, punt 1, sub a, van deze raamovereenkomst en evenmin dat er sprake is van misbruik in de zin van deze clausule. Bij de beoordeling of de vernieuwing van arbeidsovereenkomsten of arbeidsverhoudingen voor bepaalde tijd gerechtvaardigd is door een dergelijke objectieve reden, dienen de instanties van de lidstaten echter in het kader van hun respectieve bevoegdheden alle omstandigheden van de zaak in aanmerking te nemen, daaronder begrepen het aantal en de totale duur van de arbeidsovereenkomsten of arbeidsverhoudingen voor bepaalde tijd die in het verleden met dezelfde werkgever zijn gesloten.

ARREST – 17 januari 2012 – Zaak C-347/10 – Salemink – Nederlandse zaak – persbericht - arrest

Sociale zekerheid van migrerende werknemers – Verordening (EEG) nr. 1408/71 – Werknemer tewerkgesteld op gasboorplatform op Nederlands gedeelte van continentaal plat – Verplichte verzekering – Weigering van betaling van arbeidsongeschiktheidsuitkering

De heer Salemink was van 1996 tot 2004 werkzaam als verpleegkundige en radiografist op een gasboorplatform van de Nederlandse Aardolie­maatschappij. Het platform is gelegen buiten de Nederlandse territoriale wateren, maar binnen het Nederlandse gedeelte van het Continentaal Plat. In 2004 verhuisde hij naar Spanje. Volgens de Nederlandse wetgeving wordt een persoon die zijn dienstbetrekking buiten Nederland vervult, niet als werknemer beschouwd, tenzij hij in Nederland woont en zijn werkgever eveneens in Nederland is gevestigd. Voor wie niet in Nederland woont, bestaat wel de mogelijkheid zich vrijwillig te verzekeren. De nationale rechter vraagt of een en ander strookt met het EU-recht.

Hof: Werknemers die werkzaam zijn op gasboorplatformen op het tot een lidstaat behorende gedeelte van het continentaal plat vallen in beginsel onder het Unierecht. Arbeid die wordt verricht op boorplatformen, in het kader van de exploratie en/of exploitatie van natuurlijke rijkdommen, moet namelijk voor de toepassing van het Unierecht worden aangemerkt als arbeid verricht op het grondgebied van die staat.

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

VREEMDELINGEN

CONCLUSIE – 12 januari 2012 – Zaak C-620/10 - Kastrati e.a. – conclusie

Asielrecht – Verordening (EG) nr. 343/2003 – Vaststelling van voor behandeling van asielverzoek verantwoordelijke lidstaat – Binnenkomst met Schengen­visum – Indiening van asielverzoek in lidstaat die Schengen­visum niet heeft afgegeven – Verzoek om afgifte van verblijfsvergunning in lidstaat van verblijf – Intrekking van asielverzoek – Overname van asielzoeker door voor behandeling van asielverzoek verantwoordelijke lidstaat

A-G: De intrekking van een asielverzoek door een asielzoeker die slechts in één lidstaat asiel heeft aangevraagd, heeft als zodanig noch gevolgen voor de toepasselijkheid van verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend, noch voor de aanwijzing van de voor de behandeling van dit asielverzoek verantwoordelijke lidstaat overeenkomstig de bepalingen van deze verordening. Dit geldt ongeacht in welk stadium van de procedure het asielverzoek wordt ingetrokken.

&

CONCLUSIE – 19 januari 2012 – Zaak C-508/10 - Commissie / Nederland – conclusie

Niet-nakoming – Richtlijn 2003/109/EG – Status van langdurig ingezetene onderdanen van derde landen – Bedrag van leges die voor verkrijging van status of voor toekenning van verblijfsvergunning in andere lidstaat worden gevraagd – Te hoog of onbillijk karakter – Belemmering van recht op verblijf

Volgens de Commissie vraagt Nederland hoge en onbillijke leges van onderdanen van derde landen en hun gezinsleden die de status van langdurig ingezetene aanvragen. De Commissie beschouwt een bedrag van, naargelang het geval, 201 tot 830 euro, voor de verwerking van een aanvraag voor de status van langdurig ingezetene, als onevenredig, in vergelijking met de 30 euro die door EU-burgers moet worden betaald voor een verblijfskaart.

A-G: Door van onderdanen van derde landen die de status van langdurig ingezetene in Nederland aanvragen en van in een andere lidstaat langdurig ingezetene onderdanen van derde landen die hun verblijfsrecht in Nederland wensen uit te oefenen alsook van hun gezinsleden die verzoeken hen te mogen vergezellen of zich bij hen te mogen voegen, leges te vragen die te hoog zijn en onevenredig zijn in vergelijking met de leges die van onderdanen van de lidstaten voor de afgifte van soortgelijke documenten worden gevraagd, is het Koninkrijk der Nederlanden de verplichtingen niet nagekomen die op hem rusten krachtens richtlijn 2003/109/EG van de Raad van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetene onderdanen van derde landen.

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

3. RECHTSPRAAK EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

RECHTSPRAAK

STRAATSBURG

(Uitspraken over z.g. repeterende rechtsvragen, over de overschrijding van de redelijke termijn van art. 6 EVRM en zaken die eindigen in billijke genoegdoening blijven veelal buiten beschouwing. Uitspraken worden drie maanden na de uitspraakdatum definitief tenzij intern appel wordt ingesteld bij de Grote Kamer van het Hof.)

RECHT OP LEVEN (ART. 2)

ARREST, 17 januari 2012, Choreftakis and Choreftaki t. Griekenland, persbericht – arrest

Griekse systeem van voorwaardelijke invrijheidsstelling biedt voldoende waarborgen om samenleving te beschermen

The Court could not ignore the murder of the applicants' son following the prisoner's early release, but there was no direct and solid causal link between the functioning of the Greek justice system and the murder. The system of conditional release in Greece had therefore not upset the fair balance that had to be struck between the aims of social reintegration and preventing recidivism. The system of conditional release in Greece provided sufficient safeguards to protect society from people convicted of violent criminal offences. The fact that Z.L. was released on licence could not be regarded as a failure by the authorities in their duty to protect the life of the applicants' son. The Court, therefore, found by four votes to three that there had been no violation of Article 2.

&

ARREST, 10 januari 2012, Česnulevičius v. Litouwen, persbericht - arrest

Litouwse autoriteiten faalden toen 22-jarige gedetineerde door medegevangenen werd doorgeslagen

The Court considered that the Pravieniškės prison authorities had to have been aware right from the first incident on 4 August 2000 that A.Č had been in clear and real danger. The guards had questioned A.Č, noted injuries on his face and even discovered the masks and metal bars used during the crime. The fact that A.Č refused to disclose the identities of his attackers could be explained by both the code of silence between prisoners and the fact that he did not feel safe. Indeed, the generally insecure situation in the prison was illustrated by the death of another inmate a year later during a beating which guards failed to report. The Court was not persuaded by the prison governor's explanation that A.Č refused to be placed in isolation for his own safety. Nor did the Court find the Government's argument convincing that the second beating had only come to light after A.Č's death. It would seem suspect that the nurse who had seen A.Č after the second beating and who had testified to bandaging his

leg had accepted without question his version of a football injury and, without making any record in the medical file, only disclosed the incident when the institution where she worked had been under investigation. Moreover, the Court had reservations about her testifying to having only observed minor injuries on 6 August 2000 when only a few days later the autopsy report had recorded blows all over A.Č's body which had been sustained one to three days before death. The Court therefore concluded that the authorities had failed to protect the right to life of Mr Česnulevičius' son in prison, in violation of Article 2.

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

VERBOD VAN FOLTERING (ART. 3)

ARREST, 31 januari 2012, M.S. t. België, arrest

Zowel de vreemdelingenbewaring als de uitzetting van een extremistische Moslim was in strijd met zijn mensenrechten

The Court reiterated that Article 3 of the Convention prohibited in absolute terms torture and inhuman or degrading treatment or punishment, irrespective of the victim's conduct, and even in the most difficult circumstances such as the fight against terrorism. It was not possible to weigh the risk of ill-treatment – even where such treatment was inflicted by another State – against the reasons put forward for the expulsion. In that connection, the conduct of the person concerned, however undesirable or dangerous, could not be taken into account. In the applicant's case the Court considered that the applicant could not be regarded as having validly waived his right to the protection guaranteed under Article 3 and that his return must be considered to be a forced return. The Court noted that it had not been disputed that there were serious and established grounds for believing that there was a real risk of treatment contrary to Article 3 in Iraq. Despite that, the Belgian authorities had taken no steps to obtain diplomatic assurances from the Iraqi authorities that M.S. would not be subjected to such treatment upon his return. In the Court's view, M.S.'s return should have been accompanied by a series of safeguards with a view to ensuring his safety in Iraq, the most important being obtaining diplomatic assurances. By failing to take such action, the Court held, that the Belgian authorities had not done all that could reasonably have been expected of them with regard to the Convention. Accordingly, there had been a violation of Article 3.

&

ARREST, 24 januari 2012, P.M. t. Bulgarije, persbericht - arrest

Onderzoek door Bulgaarse autoriteiten naar verkrachting van 13-jarig meisje was te traag

The Court noted that at the time it had become competent to examine the case (which is 7 September 1992, the date of entry into force of the Convention in respect of Bulgaria) the investigation into P.M.'s rape complaint was dormant. No significant investigative steps had been taken on the ground that the address of one of the suspects was unknown. However, when he had been finally found eight years later, he had apparently never changed his address and no attempts had been made to find him during that time. The Court found that the Bulgarian authorities' inaction had been on the border of being arbitrary, bearing in mind in particular the gravity of the facts and P.M.'s age at the time. Given that the investigation had advanced exceptionally slowly, it was not surprising that the prosecution had become time-barred at some point. Consequently, the investigation had been ineffective, even though the facts of the case and the identity of the offenders had been established. There had therefore been a violation of Article 3.

&

ARREST, 19 januari 2012, Popov t. Frankrijk, persbericht - arrest - commentaar

Detentieomstandigheden van baby en minderjarig kind met hun ouders in vreemdelingenopvang in strijd met artikel 8 EVRM

The Court noted that arrangements at detention centres authorised to accommodate families in France were left to the discretion of the head of the establishment, including the existence of amenities suitable for young children. While families were separated from other detainees at the Rouen-Oissel centre, the only beds available were iron-frame beds for adults, which were dangerous for children. Nor were there any play areas or activities for children, and the automatic doors to the rooms were dangerous for them. The Commissioner for Human Rights

and the European Committee for the Prevention of Torture also pointed out that the promiscuity, stress, insecurity and hostile atmosphere in these centres were bad for young children, in contradiction with international child protection principles according to which the authorities must do everything in their power to avoid detaining children for lengthy periods. Two weeks' detention, while not in itself excessive, could seem like a very long time for children living in an environment ill-suited to their age. The conditions in which the applicants' children – a three-year-old girl and a baby – were obliged to live with their parents in a situation of particular vulnerability heightened by their detention were bound to cause them distress and have serious psychological repercussions. The Court found that the authorities had not measured the inevitably harmful effects on the children of being held in a detention centre in conditions that exceeded the minimum level of severity required to fall within the scope of Article 3.

There had therefore been a violation of Article 3.

&

ARREST, 17 februari 2012, Alchagin t. Rusland en A.A. t. Rusland, persbericht, arresten Alchagin en A.A.

Mishandeling van twee verdachten door Russische autoriteiten

&

ARREST, 17 januari 2012, Zontul t. Griekenland, persbericht - arrest

Verkrachting van illegale migrant door Griekse kustwacht officier

The Court observed that the Naval Tribunal, like the Appeals Tribunal, had clearly established the offences of assault and rape. All the courts examining the case had noted that there had been forced penetration which had caused the applicant acute physical pain. The Court reiterated that the rape of a detainee by an official of the State was to be considered as an especially grave and abhorrent form of ill-treatment. A number of international courts – the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia, the International Criminal Tribunal for Rwanda and the Inter-American Court of Human Rights – had accepted that penetration with an object amounted to an act of torture. The treatment to which Mr Zontul had been subjected, in view of its cruelty and its intentional nature, had unquestionably amounted to an act of torture from the standpoint of the Convention. As to whether a thorough and effective investigation had been carried out in the context of the proceedings brought against the coastguard officers D. and V., the Court noted that Mr Zontul's request to be examined by a doctor after the rape incident had been refused. With regard to the internal administrative inquiry, the Court considered that the report's finding that the coastguard officers' account of events appeared credible, since the applicant's case was not mentioned in the infirmary's patient records, was not satisfactory. It observed that Mr Zontul's evidence had been falsified, as the rape of which he had complained had been recorded as a "slap" and "use of psychological violence", that the events had been summarised inaccurately and that Mr Zontul had been reported as saying that he did not wish the coastguard officers to be punished.

Accordingly, the Court held that there had been a violation of Article 3 of the Convention, on account of the acts committed and of the failure to allow Mr Zontul to be involved in the proceedings as a civil party.

&

ARREST, 17 januari 2012, Harkins and Edwards t. VK - persbericht - arrest - commentaar

Uitzetting van twee mannen naar de Verenigde Staten, die levenslange gevangenisstraf riskeren wegens het plegen van moord, is niet in strijd met artikel 3 van het EVRM.

In Mr Harkins' case, the Court was not persuaded that it would be grossly disproportionate or Mr Harkins to be given a mandatory life sentence in the US. He had been over 18 at the time of his alleged crime, had not been diagnosed with a psychiatric disorder, and the killing had been part of an armed robbery attempt - an aggravating factor. Further, he had not yet been convicted, and – even if he were convicted and given a mandatory life sentence - keeping him in prison might continue to be justified throughout his life time. And if that were not the case, the Governor of Florida and the Florida Board of Executive Clemency could, in principle, decide to reduce his sentence.

As regards Mr Edwards, he faced - at most - a discretionary life sentence without parole. Given that it could only be imposed after consideration by the trial judge of all relevant factors and only if Mr Edwards were convicted for a pre-meditated murder, the Court concluded that such a sentence would not be grossly disproportionate. Consequently, there would be no violation of Article 3 if either Mr Harkins or Mr Edwards were extradited.

&

ARREST, 17 januari 2012, Vinter e.a. t. VK, persbericht - arrest

Levenslange gevangenisstraf voor drie Britten wegens plegen van moord is niet in strijd met artikel 3 EVRM

The Court held that in each case the High Court had decided that an all-life tariff was required, relatively recently and following a fair and detailed consideration. All three applicants had committed particularly brutal and callous murders. To date, Mr Vinter had only served three years of imprisonment, Mr Bamber 26 years and Mr Moore 16 years. The Court did not consider that these sentences were grossly disproportionate or amounted to inhuman or degrading treatment. There had therefore been no violation of Article 3 in the case of any of the applicants.

&

17 januari 2012, Othman t. VK, persbericht – arrest - commentaar

Uitlevering van Abu Qatada is in strijd met artikel 3 EVRM zolang moet worden gevreesd dat bewijs tegen hem dat is verkregen door marteling van medeverdachten tegen hem zal worden gebruikt.

The European Court agreed with the English Court of Appeal that the use of evidence obtained by torture during a criminal trial would amount to a flagrant denial of justice. Torture and the use of torture evidence were banned under international law. Allowing a criminal court to rely on torture evidence would legitimise the torture of witnesses and suspects pre-trial. Moreover, torture evidence was unreliable, because a person being tortured would say anything to make it stop. The Court found that torture was widespread in Jordan, as was the use of torture evidence by the Jordanian courts. The Court also found that, in relation to each of the two terrorist conspiracies charged against Mr Othman, the evidence of his involvement had been obtained by torturing one of his co-defendants. When those two co-defendants stood trial, the Jordanian courts had not taken any action in relation to their complaints of torture. The Court agreed with SIAC that there was a high probability that the incriminating evidence would be admitted at Mr Othman's retrial and that it would be of considerable, perhaps decisive, importance.

In the absence of any assurance by Jordan that the torture evidence would not be used against Mr Othman, the Court therefore concluded that his deportation to Jordan to be retried would give rise to a flagrant denial of justice in violation of Article 6.

&

ARREST, 10 januari 2012, Ananyev e.a. t. Rusland, arrest - persbericht

Rusland wordt gemaand om einde te maken aan mensonterende detentieomstandigheden

In their respective cells, Mr Ananyev and Mr Bashirov had been given less than 1.25 metres and 2 metres of personal space and the number of detainees had significantly exceeded the number of sleeping places available. In addition, they had remained inside their cells all the time, except for a one-hour period of outdoors exercise. They had also eaten their meals and used the toilet in those cramped conditions, in which Mr Bashirov in particular had spent more than three years.

Consequently, Mr Ananyev and Mr Bashirov had been subjected to inhuman and degrading treatment, in violation of Article 3.

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

RECHT OP VRIJHEID EN VEILIGHEID (ART. 5)

ARREST, 26 januari 2012, Berasategi, Esparza Luri, Guimon Esparza, Sagarzazu en Soria Valderramat. Frankrijk, persbericht

Duur van voorarrest (5 jaar) van ETA-verdachten schond recht op behandeling van hun zaak binnen een redelijke termijn

In previous cases the Court ruled that pre-trial detention of more or less five years constituted a violation of Article 5 § 3. However, the Court was aware of the context of this case which concerned terrorism in the Basque Country. It reiterated that the right of an accused in detention to have his case examined with particular expedition must not hinder the efforts of the courts to carry out their tasks. In the five cases under consideration, the Court noted that there had been no period during which the authorities had not been gathering evidence or carrying out investigative formalities and the length of the pre-trial detention at issue was found, essentially to have been attributable to the complexity of the cases. The considerable number of expert reports prepared attested to the need for the numerous investigative measures in these cases. There remained however one period of inactivity attributable to the judicial authorities lasting from 23 January 2007, the date of the order for committal to trial, and 17 December 2008, the date of the Assize Court's judgment, namely a period of approximately two years during which the pre-trial detention was extended only "as a result of the workload of the specially constituted Assize Court". The Court reiterated that it was for the States to organise their legal systems in such a way that their courts could meet the requirements of Article 5 (right to liberty and security). The Court therefore considered that the judicial authorities had not acted with all the requisite promptness. It concluded in the five cases that the excessive length of the applicants' pre-trial detention had breached Article 5 § 3.

&

ARREST, 17 januari 2012, Stanev t. Bulgarije (Grote Kamer), persbericht - arrest - commentaar 1 - commentaar 2

Bulgarije schond rechten van man die jarenlang in onmenselijke omstandigheden gedwongen moest doorbrengen in psychiatrische inrichting

The Court observed that Mr Stanev's placement in the Pastra social care home was attributable to the Bulgarian authorities as it was a result of various steps taken by public authorities and institutions through their officials, from the initial request for his placement up until its implementation. He was housed in a block which he was able to leave, but the time he spent away from the institution and the places where he could go were always subject to controls and restrictions. The Court considered that the system of leave of absence and the fact that management kept Mr Stanev's identity papers placed significant restrictions on his personal liberty. Although he was able to undertake certain journeys, he was under constant supervision and was not free to leave the home without permission whenever he wished. In addition, the Government had not shown that Mr Stanev's state of health put him at immediate risk or required the imposition of any special restrictions to protect him. The duration of his placement in the Pastra social care home was not specified and was therefore indefinite, as he was listed in the municipal registers as being permanently resident there and is still living there today. As he had lived there for more than eight years, he must have felt the full adverse effects of the restrictions imposed on him. Mr Stanev was not asked to give his opinion on his placement in the institution and never explicitly consented to it. Domestic law attached a certain weight to his wishes and it appeared that he was well aware of his situation. At least from 2004, he explicitly expressed his desire to leave the institution, both to psychiatrists and through his applications to the authorities to have his legal capacity restored. The Court was not convinced that he ever consented to the placement, even tacitly. The Court concluded that the applicant's placement in the home was unlawful and not justified by Article 5 § 1 (e) and the Bulgarian Government had not relied on any other exception in subparagraphs (a)-(f) of Article 5 § 1.

There had therefore been a violation of Article 5 § 1.

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

RECHT OP EEN EERLIJK PROCES (ART. 6)

ARREST, 24 januari 2012, Iordan Petrov t. Bulgarije, persbericht - arrest

Bekennende verklaring van verdachte die mishandeld is door politie werd in strijd met artikel 6 als bewijs gebruikt

In his statement of 19 January 2001 the applicant himself admitted that he was guilty of several armed robberies and of having been involved in a triple murder. Although the court of first instance excluded that statement from the evidence, the Court of Appeal and the Court of Cassation took it into account and sentenced the applicant to the most severe penalty available in Bulgaria, namely life imprisonment without commutation. They rejected the applicant's subsequent retraction which referred to confessions having been extracted by police officers. The Varna Court of Appeal and the Supreme Court of Cassation in fact considered that it would have been impossible in practice for police officers to have engaged in any ill-treatment, having regard to the way in which the day of 19 January 2001 had been organised. The Court observed in that regard that there could have been a certain interval between the violence used to extract the confession and the time at which the suspect spoke. Furthermore, the psychological pressure alone experienced by the applicant when faced with the possibility of further violence was enough to make him confess. In any event, the courts of appeal and cassation, in taking account only of the events having occurred on the day of the arrest, failed to ascertain whether Mr Petrov had been subjected on the previous day to police violence intended to extract a confession, even though they had in their possession the medical report of 22 January 2001. Therefore, the use of the applicant's statement as evidence of guilt removed any fairness from of the criminal proceedings against him, in breach of Article 6 § 1.

&

VERVOLGARRESTEN ARTIKEL 6, Toegang tot raadsman in strafprocedure (SALDUZ)

Trymbach t. Oekraïne:

That the right of access to a lawyer is 'triggered' as from the first interrogation of a suspect by the police is also firmly established in the Court's case law (see Panovits, cited above, § 66, and Salduz, cited above, § 55). Indeed, the concept of fairness enshrined in Article 6 "requires that the accused be given the benefit of the assistance of a lawyer already at the initial stages of police interrogation" (see Panovits, cited above, § 66). This principle reflects the Court's recognition of the fact that evidence obtained during the investigation stage can determine the framework in which the offence charged will be considered at the trial (see Salduz, cited above, § 54). From the moment of arrest until the handing down of sentence, criminal proceedings form an organic and interconnected whole and an event that occurs at one stage may influence and, at times, determine what transpires at another. This 'holistic' approach to criminal proceedings is reflected in the Grand Chamber's finding in Salduz that neither the legal assistance provided subsequently nor the adversarial nature of the ensuing proceedings could cure the defects which had occurred during the time spent in police custody (Salduz, cited above, § 58). Consequently, the Court proceeded to find a violation of Article 6 in that case.

(Zie ook: Smolik t. Oekraïne - Otmani t. VK - Todorov t. Oekraïne - Fidanci t. Turkije)

TERUG NAAR [INHOUDSOPGAVE](#)

FAMILIELEVEN/PRIVACY (ART. 8)

ARREST, 17 januari 2012, Kopf en Liberda t. Oostenrijk, persbericht - arrest

Oostenrijkse rechter besliste te laat op verzoek van pleegouders om voormalig pleegkind te bezoeken

The applicants had been F.'s foster parents for almost four years. They had developed emotional links with him and were genuinely concerned about his well-being. However, as F. had been living with his biological mother for over three years after the period he had spent with his foster parents, and they had not had any contact with the child during that time, it had been in F.'s best interests not to allow them to visit him. The Court concluded that the

Austrian courts, at the time of taking their decisions, had struck a fair balance between the competing interests of the child and his former foster parents. However, the Austrian courts had ultimately decided at the end of proceedings which had lasted more than three-and-a-half years. While the case had been somewhat complex, no satisfactory explanation had been given for the slow progress of the proceedings and for the fact that, on two occasions, they had come to a stand-still. The district court had concluded that, if the decisions had been taken earlier, there would have been good reasons for granting the applicants' request for visiting rights. Consequently, the Court found that the Austrian courts had not examined sufficiently rapidly Ms Kopf's and Mr Liberda's request for the right to visit their former foster child, in violation of Article 8.

&

ARREST, 10 januari 2012, Di Sarno e.a. t. Italië, persbericht - arrest – commentaar 1 – commentaar 2

Onvermogen van Italiaanse autoriteiten om de 'afvalcrisis' in Campania te beëindigen leidt tot schendig van 18 personen die in die omgeving wonen en werken

The collection, treatment and disposal of waste were hazardous activities; as such, the State had been under a duty to adopt reasonable and appropriate measures capable of safeguarding the right of those concerned to a healthy and protected environment. It was true that the Italian State, from May 2008 onwards, had adopted several measures and launched a series of initiatives which made it possible to lift the state of emergency in Campania on 31 December 2009. However, the Court could not accept the Italian Government's argument that that state of crisis was attributable to force majeure. Even if one took the view, as the Government did, that the acute phase of the crisis had lasted only five months – from the end of 2007 until May 2008 – the fact remained that the Italian authorities had for a lengthy period been unable to ensure the proper functioning of the waste collection, treatment and disposal service, resulting in an infringement of the applicants' right to respect for their private lives and their homes. The Court therefore held that there had been a violation of Article 8.

TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING (ART. 11)

ARREST, 31 januari 2012, Sindicatul "Pastorul cel Bun" t. Roemenië - arrest

Weigering van Roemenië om vakbond van orthodoxe priesters toe te laten was in strijd met hun verenigingsvrijheid

The Court pointed out that Article 11 permitted States to impose restrictions on the right to organise only in the case of members of the armed forces, the police or the administration of the State, and then only provided the restrictions were legitimate. In Romania, priests and laypersons carried out their duties within the Orthodox Church on the basis of individual employment contracts. Their salaries were financed mainly by the State and they were covered by the general social insurance scheme. The Court considered that a relationship based on an employment contract could not be "clericalised" to the point of being exempted from all rules of civil law. Members of the clergy, and to a still greater extent lay employees of the Church, could not be excluded from the scope of protection of Article 11. The Court therefore had to ascertain whether the restriction imposed by the State on the applicant union's freedom of association had responded to a "pressing social need".

The refusal to register the union had been based on the laws on freedom of association and religious freedom, interpreted in the light of the Statute of the Orthodox Church, and had therefore had a legal basis. The Court was prepared to accept that the refusal had pursued the legitimate aim of protecting public order by seeking to prevent a disparity between law and practice concerning the establishment of unions for Church employees. However, the county court had not established that the union's programme was incompatible with a "democratic society", still less that it represented a threat to democracy. The criteria defining a "pressing social need" had therefore not been met.

In examining the Archdiocese's appeal the court, referring only to the need to preserve the Church's traditional hierarchy, had not considered the repercussions of the employment contract on the employer-employee relationship, the distinction between members of the clergy and lay employees of the Church or the issue whether the ecclesiastical rules prohibiting union membership were compatible with the domestic and international regulations enshrining the right in question; these issues, however, had been of crucial importance in balancing the various interests at stake.

The Court observed that the refusal to register the applicant union had not been based on the clauses of the employment contracts but on the provisions of the Church's Statute. The latter had entered into force in 2008, that is to say, after the employees in question had taken up their duties within the Orthodox Church. The particular

position occupied by the Orthodox religion in Romania, of which the Court was aware, could not in itself justify the refusal to register the union, particularly since the right of employees of the Orthodox Church to join a union had already been recognised by the Romanian courts. While that recognition had pre-dated the entry into force of the Statute of the Orthodox Church, the fact remained that two unions had been set up within the Orthodox clergy without this having been found to be unlawful or incompatible with democracy.

Accordingly, in the absence of a “pressing social need” or of sufficient grounds, a measure as radical as the refusal to register the applicant union had been disproportionate to the aim pursued and therefore not necessary in a democratic society, in breach of Article 11.

&

ARREST, 17 januari 2012, Szerdahelyi t. Hongarije en Patyi t. Hongarije (No.2), persbericht, arresten Szerdahelyi en Paty

Demonstraties in Hongarije werden ten onrechte verboden

The Court noted that, following the Hungarian courts’ quashing of the police decisions, the relevant authorities had carried out the requisite scrutiny in the other plaintiff’s case and, in April 2011, had found that the proportionality of the decision to declare the square a “security operational zone” had not been proven. In the Court’s view, those rulings had effectively, even if retroactively, removed the legal basis of the measure. Those considerations were sufficient to enable the Court to conclude that the ban on demonstrations on Kossuth Square had been without a basis in Hungarian law. It was therefore unnecessary to examine whether the measure had had a legitimate aim or had been necessary in a democratic society. There had accordingly been a violation of Article 11 in both cases.

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

RECHT OP EEN DAADWERKELIJK RECHTSMIDDEL (ART. 13)

ARREST, 10 januari 2012, G.R. t. Nederland, arrest – commentaar – zie ook hier

Onevenredigheid tussen leges voor verblijfsvergunning bij gezinshereniging. ‘Extreem formalisme’ van minister van Vreemdelingenzaken

In the circumstances of the present case, characterised as they are moreover by the disproportion between the administrative charge in issue and the actual income of the applicant’s family, the Court therefore finds that the extremely formalistic attitude of the Minister – which, endorsed by the Regional Court, also deprived the applicant of access to the competent administrative tribunal – unjustifiably hindered the applicant’s use of an otherwise effective domestic remedy. There has therefore been a violation of Article 13 of the Convention.

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSINGEN (ART. 35)

ARRESTEN, 9 januari 2012, El Khan Chiragow e.a. t. Armenië - persbericht - arrest, en: Minas Sargsyan t. Azerbeidjaan - persbericht - arrest

Hof verklaart klachten van Armeniërs ontvankelijk die gedurende het conflict in Nagorno-Karabakh gedwongen werden verplaatst

The Court found that Mr Sargsyan’s complaints related to the alleged breaches of his rights to property and private and family life, to an effective remedy and not to be discriminated against, raised serious issues of facts and law under the Convention, and therefore required an examination on the merits. The Court declared inadmissible the applicant’s complaint concerning the alleged destruction of Armenian graves in Azerbaijan in general. It declared admissible the remainder of the applicant’s complaints without prejudging the merits of the case.

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

MINNELIJKE SCHIKKING (ART. 39)

BESLISSING, 20 januari 2012, Mandil-, Barreau e.a., en Deceuninck t. Frankrijk, [persbericht](#) - [commentaar](#)

Misbruik van procesrecht bij beproeven schikking

Article 39 § 2 of the Convention and Rule 62 § 2 of the Rules of Court concerning friendly settlement prohibited the parties from publicising the information at issue, whether through the media, in correspondence capable of being read by a large number of people or in any other way. The applicants had been informed of the strict confidentiality of the negotiations conducted with a view to reaching a friendly settlement. In the today's cases, the information available to the Court had made it possible to establish that the applicants and their lawyers had knowingly disclosed to the press details of negotiations on a potential friendly settlement of the case. The Court noted that such conduct had demonstrated malicious intent and at the very least unfair exploitation because that information had been accompanied by comments capable of discrediting the Government's actions, which had been taken in accordance with the rules in force. The Court considered that the applicants had violated the principle of confidentiality enshrined in Article 39 § 2 of the Convention and Rule 62 of the Rules of Court and that their conduct had constituted a violation of the right of individual petition for the purposes of Article 35 § 3 (a) of the Convention. The applications were therefore rejected and declared inadmissible.

TERUG NAAR [INHOUDSOPGAVE](#)

4. COMMENTAREN

PSYCHIATRIE

Naar aanleiding van EHRM Stanev t. Bulgarije, in: Disability Law & Policy News

“Following this judgment, States throughout Europe must end policies and practices that unnecessarily restrict the liberty of thousands of persons with psycho-social disabilities and intellectual disabilities in the provision of social care. The Grand Chamber judgment is unanimous that consent to such placement is necessary to avoid violating the ECHR. States must develop alternatives to ensure the right to live in the community for all.”

Lycette Nelson, MDAC Litigation Director

“Bulgaria must revise its laws restricting legal capacity to bring them into line with international law and the Court’s judgment, so that people can be supported to make their own decisions, rather than having their right to make decisions stripped from them”.

Oliver Lewis MDAC Executive Director

VREEMDELINGEN

Naar aanleiding van Popov t. Frankrijk, in CPDH:

“Certaines pistes esquissées par la Cour européenne des droits de l’homme au gré des contentieux peuvent parfois déboucher sur de riches évolutions jurisprudentielles. Tel est l’un des enseignements de cet arrêt Popov c. France. La juridiction strasbourgeoise n’a pas hésité ici à s’appuyer sur deux tendances dont le croisement avait déjà donné lieu à de remarquables résultats: d’une part, la reconnaissance de la vulnérabilité particulière des étrangers, notamment des demandeurs d’asile ; d’autre part, et à titre principal, le développement constant de « l’intérêt supérieur de l’enfant »

&

Naar aanleiding van G.R. t. Nederland: Vreemdelingenpesten

“Iemand die van een bijstandsinkomen moet rondkomen 830 euro laten betalen voor een verblijfsvergunning, en hem dan niet in aanmerking te laten komen voor vrijstelling omdat hij meer papieren moet overleggen dan de bijstandspapieren, is onnodig pesten. En dus een schending van artikel 13 EVRM omdat er in dit geval ook een recht op familieleven mee gemoeid was. Daar worden kwesties die niet onmiddellijk onder artikel 6 EVRM vallen, toch van een vergelijkbare bescherming voorzien.”

BEYOND ABU QATADA

Naar aanleiding van EHRM Othman t. Verenigd Koninkrijk: Why The UK Shouldn't Split From the European Court of Human Rights, Helen Wilson

"David Cameron's alleged plans to remove the UK from the European Court of Human Rights have gained an alarming level of support over the past few days. No doubt distracted by the furor surrounding the recent overruling of the UK's deportation of Islamic cleric Abu Qatada, people have been casually dismissing their need for a last line of defence against the state left, right and centre, taking the prime minister at his word when he defended the possible separation by saying that Britain is "not and never will be a country that walks on by while human rights are trampled into the dust."

Perhaps it's because we have very little to be proud of as a nation right now, and in the face of emerging economies such as India and China, the only high ground the once-great Britain can reasonably take, is the moral one. But while it is true that the UK protects its citizens' rights far better than China, when compared to developed European countries - surely a better basis for comparison - the UK's human rights record is nowhere near as laudable, and many of the policies that the UK champions as proof of its forward-thinking and moral mindedness have only come about thanks to the European Court of Human Rights.

At the turn of the millennium, while countries such as Turkey, Italy, France and Germany had been affording transsexuals full legal recognition of their acquired sex for well over a decade, the UK was simultaneously offering gender reassignment treatment on the NHS and refusing to acknowledge the new gender in law. This added an unnecessary layer of complexity to the process of social integration, meaning that transsexuals could not change their gender on documents such as driving licences and passports. This was in stark contrast to the attitude of countries such as France, where a person's legal change of gender was dealt with in the same way as a correction of an administrative error would be.

The UK was also one of the last northern European countries to lift the ban on allowing homosexuals to serve openly in the military, trailing behind pioneers such as the Netherlands (1974), Norway (1979) and Denmark (1981), and nearly a decade behind Ireland (1993). When the UK's military finally reversed its position, in 2000, again it was thanks not to the repeals of British lawmakers or politicians, but to the European Court of Human Rights, which ruled that the UK's current policy was a breach of Article 8.

When it comes down to the issue of human rights, we are entirely in the hands of the government. So when your government (and prime minister) has such a questionable reputation with regards to human rights as the UK's, those that believe in equality should really think twice before supporting the country's evolution beyond a need for the European Court of Human Rights."

[TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE](#)

5. NUTTIGE LINKS

Zie Nieuwsbrief van de GCE gerechtshof Amsterdam [No.0](#) (september 2011)

6. ARCHIEF NIEUWSBRIEVEN VAN DE GCE

Zie [hier](#)

TERUG NAAR [INHOUDSOPGAVE](#)